1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; Helal Uygunluk Belgesi'nin (HB) askıya alınması, kapsamının daraltılması veya geri çekilmesi durumlarında uygulanacak yöntem, değerlendirme ve karar alma süreçleri ile bu süreçlerde görev ve sorumlulukları belirlemektir.

Bu prosedür; belgelendirme şartlarının yerine getirilmemesi veya belgenin geçerliliğini etkileyen diğer durumlarda, alınacak kararların tarafsız, objektif, tutarlı ve kontrollü bir şekilde uygulanmasını ve ilgili tarafların bilgilendirilmesini sağlamayı amaçlar.

2. TANIMLAR

Belgelendirme Komitesi: Genel Müdür tarafından atanan ve belgelendirme faaliyetleri kapsamında karar alma yetkisine sahip komitedir. Belgelendirme Komitesi; denetim ve değerlendirme sonuçlarını, ilgili raporları, uygunsuzlukları ve gerekli diğer bilgi ve kayıtları değerlendirerek **belgelendirme, belgenin devamı, askıya alınması, kapsamının daraltılması veya geri çekilmesi** ile ilgili kararları alır.

3. İLGİLİ DOKÜMANLAR ve REFERANSLAR

FRM.01 Helal Belgelendirme Sözleşmesi

LST.01 Belgelendirilmiş Müşteri Listesi

4. UYGULAMA

4.1. Belgelendirmenin Askıya Alınması

Helal Uygunluk Belgesi (HB), belgelendirme şartlarının geçici olarak karşılanmaması veya belgenin geçerliliğini etkileyen durumların ortaya çıkması halinde **en fazla altı (6) ay süreyle askıya alınabilir.**

Belgelendirmenin askıya alınmasını gerektirebilecek durumlar aşağıdakileri kapsar:

- Denetimlerde tespit edilen uygunsuzlukların, belirlenen süre içerisinde kapatılmaması veya yapılan düzeltici faaliyetlerin uygunsuzlukların giderildiğini göstermemesi,
- Müşteri kuruluşun belgelendirme şartlarını sürekli veya ciddi şekilde karşılamadığının tespit edilmesi,
- Müşteri kuruluşun, mücbir sebepler dışında, planlanan gözetim, takip, özel veya yeniden belgelendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine izin vermemesi,
- Müşteri kuruluşun yazılı olarak geçici askıya alma talebinde bulunması,
- Belgelendirme kapsamındaki ürün, proses, hammadde, üretim yöntemi, tesis, üretim yeri veya ilgili diğer hususlarda gerçekleştirilen ve belgelendirmeyi etkileyebilecek önemli değişikliklerin INSPECT'e bildirilmemesi,
- Belgelendirme kurallarına veya Helal Uygunluk Belgelendirme Sözleşmesi hükümlerine uyulmaması,
- INSPECT'e ait belge, logo, marka ve/veya helal işaretinin yanlış veya yanıltıcı kullanılması,
- FRM.01 Helal Belgelendirme Sözleşmesi kapsamında yerine getirilmesi gereken mali yükümlülüklerin, sözleşmede belirlenen şartlara rağmen yerine getirilmemesi,
- Belgelendirilmiş ürünle ilgili resmi makamlarca taklit veya tağşiş tespitine ilişkin karar alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda bu durumun belgelendirmenin geçerliliğini etkilediğinin değerlendirilmesi,
- Belgelendirilmiş faaliyet veya ürünlerle ilgili müşteri kuruluşa veya INSPECT'e ulaşan şikâyetlerin, belgelendirmeyi etkileyebilecek nitelikte olmasına rağmen müşteri kuruluş tarafından gerekli inceleme ve düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmemesi (Müşteri kuruluş ile ilgili belgelendirmeyi etkileyen bir şikayet INSPECT'e ulaştığında **3 gün** içerisinde yazılı olarak veya mail ortamında müşteri kuruluşa bildirmelidir.),

- Helal şartlarına veya belgelendirme kriterlerine uyumun devam ettiğine ilişkin gerekli bilgi, kayıt veya kanıtların müşteri kuruluş tarafından sunulmaması,
- Belgelendirmenin geçerliliğini etkileyebilecek diğer durumların ortaya çıkması.

Askıya alma kararı, durumun niteliğine göre aşağıdaki şekilde alınır:

a) Denetim sonucunda belgelendirmenin askıya alınmasının önerilmesi veya teknik değerlendirme gerektiren bir durumun bulunması halinde karar, **Belgelendirme Komitesi** tarafından alınır.

b) Teknik değerlendirme gerektirmeyen ve belgelendirme prosedürlerinde önceden tanımlanmış objektif kriterlere dayanan; örneğin müşterinin yazılı geçici askıya alma talebi veya sözleşmede açıkça belirtilen belirli idari yükümlülüklerin yerine getirilmemesi gibi durumlarda, yetkilendirilmiş personel tarafından karar alınabilir. Ancak alınan karar ve dayanağı kayıt altına alınır ve Belgelendirme Komitesi tarafından belirlenen periyotlarda gözden geçirilir.

c) Belgelendirme Komitesi veya yetkilendirilmiş personel tarafından alınan askıya alma kararı, kararın gerekçesi, askının başlangıç tarihi, müşterinin yerine getirmesi gereken şartlar, gerekli ise doğrulama yöntemi ve askının sona erdirilmesine ilişkin şartlar açıkça belirtilerek müşteri kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

d) Askıya alma kararı müşteri kuruluşa, karar tarihinden itibaren **en geç 7 gün içerisinde** yazılı olarak bildirilir.

- Askıya alma süresince Helal Uygunluk Belgesi **geçerli değildir**. Müşteri kuruluş, askıya alma süresi boyunca ilgili ürün, proses veya faaliyet için belgenin geçerli olduğu izlenimini oluşturacak şekilde belgeyi, INSPECT markasını ve/veya helal işaretini kullanamaz; belgelendirmeye ilişkin tanıtım ve reklam faaliyetlerini de askıya almakla yükümlüdür.
- Müşteri kuruluş, askıya alma kararının kendisine bildirilmesinden sonra belgelendirme kapsamındaki ürün veya faaliyetlere ilişkin belge, marka ve/veya helal işareti kullanımını derhal durdurur ve varsa ilgili tanıtım materyallerini kullanım dışı bırakır.
- INSPECT, askıya alma kararının uygulanıp uygulanmadığını izler. Gerektiğinde müşteriden yazılı beyan, kayıt, görsel kanıt veya diğer uygun kanıtları talep edebilir.
- Askıya alma kararının kamuya açıklanması veya belgelendirilmiş müşteri listesindeki belge durumunun güncellenmesi, INSPECT'in ilgili prosedürleri, sözleşme hükümleri ve uygulanabilir HAK kuralları doğrultusunda gerçekleştirilir.
- Askıya alınan belgenin durumu **LST.01 Belgelendirilmiş Müşteri Listesi** üzerinde güncellenir ve askıya alma nedeni ile başlangıç tarihi kayıt altına alınır.
- Askıya alma süresince müşteri kuruluş, askıya alma nedenlerini gidermek ve belgelendirme şartlarını yeniden karşılamakla yükümlüdür.
- Askıya alma nedenlerinin giderildiğinin yeterli ve objektif kanıtlarla doğrulanması halinde, yetkili karar mercii tarafından **askının kaldırılması** yönünde karar alınır.
- Askıya alma nedenlerinin belirlenen süre içerisinde giderilmemesi veya yapılan değerlendirme sonucunda belgelendirmenin devamının mümkün olmadığının anlaşılması halinde, belgenin **kapsamının daraltılması veya geri çekilmesi** değerlendirilir.
- Askıya alma, kapsam daraltma veya geri çekme kararı alınırken, daha önce düzenlenmiş Helal Uygunluk Belgelerinin ve ilgili üçüncü tarafların haklarının korunması için gerekli tedbirler alınır ve gerçekleştirilen işlemler kayıt altına alınır.

4.2. Belgelendirmenin Geri Çekilmesi

Helal Uygunluk Belgesi aşağıdaki durumlarda geri çekilebilir veya geri çekilmesi yönünde karar alınabilir:

- Müşteri kuruluşun kapanması, faaliyetini sonlandırması veya iflas etmesi,
- Müşteri kuruluşun belgelendirme kapsamındaki ürün üretimini veya hizmet sunumunu tamamen durdurması,
- Müşteri kuruluşun, alınan askıya alma kararının gerektirdiği yükümlülüklere uymaması,
- Müşteri kuruluşun askıya alma gerekçelerini belirlenen süre içerisinde gidermemesi,

- Müşteri kuruluşun, askıya alma süresi içerisinde gerekli takip/doğrulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine izin vermemesi veya gerekli teyit ve iş birliğini sağlamaması,
- Askının kaldırılması amacıyla gerçekleştirilen takip veya doğrulama faaliyetleri sonucunda, belgelendirme şartlarına uyumsuzlukların belirlenen süre içerisinde giderilmediğinin tespit edilmesi,
- Müşteri kuruluşun Helal Uygunluk Belgesi'ni, belgelendirme kapsamı dışında kalan ürün, proses, tesis, faaliyet veya hizmetler için kullanması veya belgeyi yanıltıcı ve/veya haksız şekilde kullanması,
- Müşteri kuruluşun Helal Uygunluk Belgesi, INSPECT markası ve/veya helal işaretini yanıltıcı şekilde kullanması ve yapılan uyarılara rağmen kullanımı durdurmaması,
- Müşteri kuruluşun Helal Uygunluk Belgesi veya belge ekleri üzerinde tahrifat yapması,
- Müşteri kuruluşun belgelendirme kapsamındaki faaliyetlerini beyan edilen ve doğrulanmış tesis/üretim yeri dışında gerçekleştirdiğinin tespit edilmesi,
- Belgelendirmenin geçerliliğini veya helal uygunluğunu ciddi şekilde etkileyen ve belgenin devamını mümkün kılmayan bir uygunsuzluğun tespit edilmesi,
- Müşteri kuruluşun yazılı olarak Helal Uygunluk Belgesi'nin geri çekilmesini talep etmesi,
- **Altı (6) aylık** askı süresi içerisinde askıya alma gerekçelerinin giderildiğinin doğrulanamaması,
- **Altı (6) aylık** askı süresinin sonunda müşteri kuruluşun belgelendirme şartlarını yeniden karşılamadığının veya belgelendirmenin devamının mümkün olmadığının tespit edilmesi,
- Belgelendirmenin devamını etkileyen diğer sözleşmesel veya belgelendirme şartlarına uyulmaması

4.3. Belgelendirmenin Kapsamının Daraltılması

- Askıya alma süresi içerisinde, askıya almaya neden olan uygunsuzluk veya belgelendirme şartlarına aykırılığın yalnızca belgelendirme kapsamının belirli bir kısmını etkilediğinin ve bu kısmın belgelendirme kapsamından çıkarılması halinde belgelendirmenin kalan kısmının şartları karşılamaya devam ettiğinin tespit edilmesi,
- Müşteri kuruluşun, belgelendirme kapsamının bir kısmı için belgelendirme şartlarını sürekli veya ciddi şekilde karşılamadığının tespit edilmesi,
- Belgelendirme kapsamındaki belirli ürün, ürün grubu, proses, tesis, üretim yeri veya faaliyetlerin belgelendirme şartlarını karşılamadığının veya belgelendirme şartlarının sürdürülebilir şekilde karşılanamadığının tespit edilmesi,
- Müşteri kuruluşun yazılı talebi üzerine, kapsamın bir kısmının belgelendirme kapsamından çıkarılmasının değerlendirilmesi,
- Müşteri kuruluşun faaliyetlerinde, ürünlerinde veya üretim proseslerinde meydana gelen değişiklikler sonucunda mevcut belgelendirme kapsamının bir bölümünün artık uygulanabilir olmaması.
- Kapsam daraltma kararı verilmeden önce, belgelendirme kapsamından çıkarılacak kısmın belirlenmesi ve belgelendirmenin kalan kısmının ilgili belgelendirme şartlarını karşılamaya devam ettiğinin doğrulanması gerekir.
- Kapsam daraltma, **belgelendirme kapsamının şartları karşılamayan kısmını dışarıda bırakacak şekilde** gerçekleştirilir. Daraltılan kapsam, belgelendirme için esas alınan ilgili şartlar, belgelendirme programı ve uygulanabilir helal kriterleri ile uyumlu olacak şekilde açıkça tanımlanır.
- Askıya alma nedeniyle kapsam daraltmanın değerlendirilmesi halinde, **altı (6) aylık askı süresi içerisinde** gerekli değerlendirme tamamlanır. Askıya alma nedenlerinin yalnızca belirli bir ürün, ürün grubu, proses, tesis, üretim yeri veya faaliyetle sınırlı olduğunun ve belgelendirmenin kalan kapsamının şartları karşılamaya devam ettiğinin doğrulanması halinde kapsam daraltma kararı alınabilir.
- Kapsam daraltma kararının, belgelendirme kapsamının kalan kısmının uygunluğunu ve belgenin geçerliliğini olumsuz etkilemediği doğrulanır.
- Kapsam daraltma kararı, teknik değerlendirme gerektiren durumlarda **Belgelendirme Komitesi** tarafından alınır. Müşteri kuruluşun yazılı talebine dayanan ve teknik değerlendirme gerektirmeyen kapsam değişikliklerinde ise, yetkilendirilmiş personel tarafından ilgili prosedürlere uygun olarak karar alınabilir.

- Kapsam daraltma kararı müşteri kuruluşa yazılı olarak bildirilir. Karar sonrasında Helal Uygunluk Belgesi ve ilgili belgelendirme kayıtları güncellenir; **LST.01 Belgelendirilmiş Müşteri Listesi** üzerinde belgelendirme kapsamı revize edilir.
- Müşteri kuruluş, kapsamdan çıkarılan ürün, proses, tesis, üretim yeri veya faaliyet için Helal Uygunluk Belgesi, INSPECT markası ve/veya helal işaretini kullanamaz ve bu kısmın belgelendirilmiş olduğu izlenimini oluşturacak herhangi bir tanıtım veya reklam faaliyeti gerçekleştiremez.
- Kapsam daraltma sonrasında müşteri kuruluşun, daraltılan kapsam dışındaki faaliyetleri için belgelendirme şartlarını karşılamaya devam etmesi gerekir.
- Askıya alma süresi sonunda, askıya alma nedenlerinin belgelendirmenin tamamını etkilediğinin veya kalan kapsamın belgelendirme şartlarını karşılamadığının tespit edilmesi halinde **Helal Uygunluk Belgesi geri çekilir**.

4.4. Belgelendirmenin Askı Halinin Kaldırılması

- Belgelendirmesi askıya alınan müşteri kuruluşlar, askıya alma gerekçelerinin ortadan kaldırıldığını yazılı olarak INSPECT'e bildirmeleri durumunda, askıya alma işlemi kaldırılır.
- Belgelendirmesi askıya alınan müşteri kuruluş, askıya alma gerekçelerinin ortadan kaldırıldığını yazılı olarak INSPECT'e bildirmesi durumunda, askıya alma gerekçesinin ortadan kaldırıldığının teyidi amacı (saha denetimi gerekliliği belirlendi ise) ile INSPECT tarafından bir denetim gerçekleştirilir. Denetim sonunda, uygunluğu doğrulanan müşteri kuruluşun belgelendirmenin askı hali kaldırılır.
- Belgelendirmenin askı halinin kaldırılması, kararın alınmasını takiben, 1 hafta içerisinde, müşteri kuruluşa yazılı olarak bildirilir.
- Askıya alma gerekçelerinin ortadan kaldırılmadığı durumda, belgelendirmenin geri çekilmesi veya uygun kapsam daraltma yoluna gidilir.

4.5. Helal Belgelendirmenin Askıya Alınması, Geri Çekilmesi Veya Kapsamının Daraltılması Sonrasında;

- INSPECT, müşteri talebi ile belgelendirmenin askıya alınması veya geri çekilmesi kararını alırsa; ürünün belgesinin devam ettiği yönünde hiçbir emare olmamasını sağlar. Resmi belgelendirme dokümanlarında, kamuya açık bilgilerde, helal sertifika ve logosunun kullanımı için verilen yetkiyi durdurur.

- INSPECT, Askıya alma sonrası belgelendirmenin eski durumuna getirilmesi durumunda ürünün belgesinin devam etmekte olduğu yönünde uygun tüm gösterimlerin mevcudiyetini sağlamak amacıyla resmi belgelendirme dokümanlarında, kamuya açık bilgilerde, işaretlerin kullanımı için verilen izinler vb.'de gerekli tüm değişiklikleri yapar.
- Müşteri talebi ile belgelendirmenin kapsamını daraltırsa, belgelendirme programında belirtilen tedbirleri alır ve daraltılmış belgelendirme kapsamının müşteriye açıkça bildirilmesini sağlar. Belgelendirme dokümantasyonunda ve kamuya açık bilgilerde açıkça belirtilmesini sağlamak amacıyla resmi belgelendirme dokümanlarında, kamuya açık bilgilerde, işaretlerin kullanımı için verilen izinler vb.'de gerekli tüm değişiklikleri yapar.
- INSPECT, belgelendirme kapsamının daraltılması kararını vermişse, belgelendirmenin eski durumuna getirilmesinin bir şartı olarak daraltılmış belge kapsamının müşteriye açık bir şekilde bildirimini yapar. Belgelendirme dokümantasyonu ve kamunun bilgilendirmesinde açık bir şekilde belirtilmesinin sağlanması için resmi belgelendirme dokümanlarında, kamunun bilgilendirilmesinde, işaretlerin kullanım yetkileri vb.'de gerekli tüm değişiklikleri yapar.